

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

השכל הישר שבאמונה

החיים קשים לו כל כך, עול הפרנסה מעיק עליו עד הכדוכה של נפש. הוא נמצא בסבך של צרות, מבית ומבחוץ. הוא משווע לעזרה.

"אולי" – פונה אליו מאן דהוא – "תתפלל שתצא מדעתך? כך לא תרגיש כלום, תוכל לשוטט ברחובות מבלי לדאוג לאיש, לא תדקק לדירה, אף לא לפרנסה – ממש חיים מאושרים..."

הוא מביט ניכחו בתימהון; "כנראה" – חושב הוא לעצמו – "כבר נסתרה בינתו של 'מציע' זה; אחרת, איך עלתה בדעתו הצעה מוזרה וחסרת שכל שכזו?!"

האדם, נזר הבריאה, התעלה מעל כל הנבראים בגלל שכלו. ככל שהאדם מבין יותר, כך הוא גם צריך לעמוד בתנאים הנדרשים בהתאם לשכלו, מה שגורם לו כמובן לקשיים מרובים. אך על אף כל הקשיים שהשכל מביא בעקבותיו, איש לא מוכן לוותר על שכלו.

זו גם הסיבה שכאשר אדם יודע באמת שהוא מתנהג כטיפש, הרי הוא נמנע מההתנהגות הטיפשית. הוא יכול להשלות את עצמו שהוא נוהג בשכל, אך כשמתברר לו שהוא נוהג כטיפש, הוא נמנע מלהמשיך בכך.

לפיכך הירבו חכמי התורה להוכיח לאדם שהתנהגותו על פי התורה הינה השכל הישר, כי זו לא רק שאלה של צידקות מול רשעים, אלא של שכל מול טיפשות, וכאשר אדם מכיר בכך שהוא עושה מעשה טיפשי, הרי זה עוצר בעדו מלעשות זאת שוב. זה איננו ציווי שכופה עליו להתנהג כך, אלא הוא עצמו כבר לא חפץ לעשות זאת. ההכרה הזאת גם מונעת ממנו לחפש תירוצים והצטדקויות על התנהגותו הרעה, במקום לחפש עצות איך להפטר מהתנהגות זו.

הלא זוהי תוכחתה של התורה לכל מי שמתרחק מדרכי הטוב והולך ליהנות מהבלי עולם הזה; היא קוראת להם: "עד מתי פתאים תאבהו פת!" (משלי א). בתוכחה זאת היא פונה אל השכל שבאדם: 'למה הינך אוהב דברי שטות ופתיות?!"

רבינו הקדוש מגדיר את מהותה של הסיטרא-אחרא: "שאינה הפצה בחכמה ושכל, בבחינת 'לא יחפוץ כסיל בתבונה'" (ליקו"פ ה"א א). ההבנה הזאת מעוררת באדם רצון עצמי להלחם ברע, ומונעת ממנו הונאות עצמיות.

ההליכה אחר האמונה המקובלת לנו ממששה רבינו נתפסת אצלנו כצידקות מסויימת, אך רבי נתן מגלה לנו, שזוהי החלטה שכלית טהורה שהיפך שלה הוא שיעגון גמור.

בחיי המסחר – הוא מסביר – מבין כל אחד שכאשר מישהו מקבל מכתב מסוחר נאמן השווה מעבר לים וכותב לו שעתה היא העת לנצל את ההזדמנות וכדאי למהר מאד לגמור עסקה על סחורה פלונית המצויה ברשותו וכך ירוויח הון עתק – הרי פשוט שהשכל מחייב לעשות זאת.

אבל סוחר שיעמוד באותה שעה ויחשוב: 'למה באמת הסחורה הזאת נחוצה באותה מדינה? וירצה להבין זאת כאן ועכשיו, ובתוך כך יעברו הימים היקרים שבהם ניתן להרוויח – נחשב לטיפש מטופש ולכלימתו לא יאה גבול.

כך ויותר מכך, בלי שיעור, צריכה להיות הבנתנו לגבי המסחר הנצחי: משה רבינו, הסוחר הנאמן, גילה לנו איך שאנחנו יכולים להרוויח, כמה כדאי להשקיע, מה גורם להפסדים גדולים ואיך ניתן לגרוף רווחים עצומים.

הצדיקים הבאים אחריו הוסיפו ללמד אותנו בפרוטרוט על הרווחים הנפלאים שאותם ניתן לרכוש על ידי כל נקודה טובה, על ידי כל התאמצות קטנה ורצון טוב; הם גילו לנו את ערכה של כל התגברות על הרע, גם כאשר הכל נראה מובס וחסר תוחלת.

אך האדם בשכלו הדל, לא מבין זאת; הוא עומד וחוקר: 'בשביל מה זה טוב?... הוא לא מבין למה זה כדאי לו – ובתוך כך חולפים להם ימים יקרים מפז שבהם הוא אמור להצליח ולרכוש הון מופלא.

"כי בודאי מי שחוקר בזה – מלבד מה שהוא רשע ואפיקורוס וכו', אף גם הוא שוטה ואויל ופתי ומשוגע, שרוצה להיות חכם להרע, לחקור אחר איש נאמן כזה, רוצה לידע דוקא בדעתו ולהבין בשכלו, מדוע יצליח בזאת הסחורה. היש פתי מזה?!"

הבה נפתח עיניים ונבין: האמונה היא השכל הישר. מי שבינת אדם במוחו מחוייב – מצד השכל האנושי – ללכת אחרי ה'סוחרים הנאמנים' שהכירו היטב את דרכי ההצלחה האמיתית. זו לא רק צידקות; זוהי החכמה הפשוטה והמחוייבת ביותר!

(עפ"י ליקוטי הלכות, גלוח ד, ג)

התחדשות

תבנית המנויים של 'מאורות נתן'

את לימוד הדף היומי בספר הקדוש 'ליקוטי הלכות' במחזור הראשון, ליוו ארבעים ושלושה חוברות לימוד מהודרות. את החוברות המפוארות הוציאה 'קרן רבי ישראל אודסר' תוך השתתפות נכבדה בהוצאות. הדבר סייע רבות ללומדים וחייק ביותר את המשכיות ורציפות הלימוד בקרב ההוגים בליקוטי הלכות.

להגל תחילת המחזור השני שחל בחג הפסח שעבר, חולקה כתשורה ועידוד להמוני משתתפי הסיום, חוברת הלימוד הראשונה שהלימוד בה הסתיים השבוע.

עם הדפסת החוברת השנייה במספר, יוצאת מערכת 'מאורות נתן' במבצע מנויים:

תמורת 60 ₪ ישלחו 5 חוברות לימוד של כ-7-8 חודשים, עד לבית המנוי.

טפסי מינוי ניתן להשיג אצל נציגינו בכל רחבי הארץ. או בטל: 03-5707036. נא להשאיר שם וכתובת ברורים.

חוקר. הלימוד היומי

יום	יום בחדש	סיון	ליקוטי מוה"ר"ן ה"א	ליקוטי הלכות ה"א	ליקוטי תפילות ה"א	הדף היומי
שבת	טז	מז.	נט	תקפז-תקצ	קו	קו
א	יז	מז:	ס	תקצא-תקצב	קז	קז
ב	יח	מח.	סא	תקצג-תקצד	קח	קח
ג	יט	מח:	סב	תקצה-תקצו	קט	קט
ד	כ	מט.	סג	תקצא-תקצה	קי	קי
ה	כא	מט:	סד	תקצז-תר	קיא	קיא
ו	כב	נ.	סה	תרא-תרב	קיב	קיב

יום של הפצה

יש בסיון

לע"נ ר' משה ב"ר ראובן ירוסלבסקי

02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית משם
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

אתה יכול להשפיע – רק תרצה!

את הגוף. אבל יותר מזה, כשאדם מתחזק ברצונות ובכיסופים נעשית נפש בפועל, כמו שכתוב (תהילים פד): "נכספה וגם כלתה נפשי" וכמבואר בזוהר (לך לך פה ע"ב) "תיאבותא... עביד נפש" (= תשוקה עושה נפש).

אך כל עוד הרצונות הם במחשבה – הנפש שנעשית היא עדיין בכוח. רק כשמבטאים אותם בפה – יוצאת הנפש אל הפועל, כמו שכתוב: "נפשי יצאה בדברו" (שיר השירים ג), כי כשהלשון והשפתיים יוצרים את הדיבורים מהאוויר בגשמיות, באותה עת גם ברוחניות נבראות נפשות מרוח החיים שבדיבור, שכן רוח החיים שבאדם תלויה בכוח הדיבור שבו, כמו שכתוב (בראשית ב): "ויהי האדם לנפש חיה" ותירגם אונקלוס: "לרוח ממללא" (= לרוח מדברת).

כך בידינו להשפיע ולעורר מעבר למוגבלות של מקום וסביבה, וזאת כשאנחנו מתחזקים ברצונות ובכיסופים אל הקדושה ומבטאים אותם בדיבורים של תפילה, תהילים, שיחה בינו לבין קונו, או אף שיחת חברים – כי אז נוצרות נפשות טובות שהולכות ומתפשטות ממקום למקום ומאדם לאדם, ומכניסות בהם הרהורי תשובה ומעוררות אותם לשוב ולהתקרב אל השי"ת.

כמוכח, ככל שהתשוקה אמיתית וכנה יותר – כך גם כוחן של הנפשות הנוצרות רב יותר, עד שמבלי שאף אחד ידע על כך, יש לו יד ויחלק בהתקרבות של מאות ואלפי יהודים שכאמור אני ואתה ערבים בשבילים!

יותר לעבודת ה' – ולבטא את הכיסופים הללו לקב"ה, לעצמכם ולאחרים.

כך תיצרו כוחות רוחניים אדירים שישוטטו בעולם ויקרבו רבים לעבודת ה'.

אנחנו מוקפים באוקיינוס של אוויר שמאפשר לנו נשימה וחיים. האוויר הזה מאפשר לנו גם לשמוע קולות; כל רעש או רחש הוא בעצם תנועה של אוויר שמכה גלים שהולכים ומתפשטים עד שמגיעים לאוזנינו. גם כשאנחנו מדברים – הלשון והשפתיים מכים באוויר ויוצרים גלי קול שמתפשטים הרחק.

בדומה לאוויר הגשמי, אנחנו מוקפים גם באטמוספירה רוחנית – "בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם" (תהילים לג), וגם כאן הדיבור מכה גלים שמתפשטים והולכים, בהתאם לאופיו, אם בקדושה – לקדושה, ואם להיפך – להיפך.

אך בשונה מגלי הקול החומריים – השפעתו הרוחנית של הדיבור אינה מוגבלת לטווח מסוים. יתרה מזאת, הדיבור הקדוש אינו יוצר גלי-קול פאסיביים – בכוחו לברוא נפשות – כוחות משיכה שמעוררים ומקרבים אנשים לעבודת ה'.

הרצון מונח 'נפשי', כמו שכתוב: "אם יש את נפשכם" (בראשית כג), שפירושו, אם ברצונכם. ולא בכדי, כי הרצון הוא הכוח המניע והמפעיל, ממש כמו הנפש שמניעה ומפעילה

"על ידי השתוקקות והכיסופין של איש ישראל אחר השי"ת... נעשה נפשי", כמו שכתוב: "נכספה וגם כלתה נפשי"...

"כדי שתצא הנפש מכה אל הפועל, צריך לדבר בפה הכיסופים וההשתוקקות... ועל זה נסדר סדר התפילות... כי הדיבור... נעשה ע"י חתוך האותיות באוויר, כי מוצאות הפה מכים זה בזה והותכים האותיות באוויר, והאוויר מכים זה בזה, עד שמגיעים לאוון השומע... ומעוררת בהרהורי תשובה".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א לא)

חתמת פעם ערבות בסכום גדול? אם כן ואם לא, אתה בוודאי מבין כיצד מרגיש מי שחתם ערבות שכזו, בפרט כשהלווה, זה שחתמו לו, איננו בטוח כל כך שיוכל לפרוע את חובו...

כולנו חתמנו ערבות – "כל ישראל ערבים זה בזה" (שבועות לט ע"א); אם יהודי בקצה העולם אינו מניח תפילין או אינו מתפלל בכוונה – זוהי גם בעיה אישית של כל אחד מאיתנו. נניח, שאתם תורמים לארגוני הקירוב ומכספכם, ואולי אף מזמנכם – האם זה באמת כל מה שאתם יכולים לעשות כדי לצאת ידי חובת הערבות הזו כלפי כל אחד מעם ישראל?

מסתבר שיש דרך לקרב להשפיע על כל אחד, בכל זמן ובכל מקום, בלי יוצא מן הכלל, והיא גם מתאימה לכל מי שרוצה לקרב קטן כגדול, בלי השקעה כספית – כיסופים וקדושה! הרגילו עצמכם להשתוקק לכך, שאתם וכולנו נוזה להתקרב

החסיד ר' שמואל מאיר אנשין

בקיץ תרס"ד עלה ר' שמואל מאיר לארץ הקודש. מאז כרוך היה אחר רבי אברהם בן רבי נחמן, ואף כתב מפיו שיחות קודש רבות.

באותה תקופה נשא לאשה את בתו של החסיד ר' יעקב צבי פילמר, התיישב ביפו, ועבד יחד עם חברו ר' שמואל העשל פרידמן בבית דפוס בעיר. אך לאחר שנוכחו לראות כי מודפסים שם ספרים חיצוניים, עזבו את עבודתם, ורבי שמואל מאיר עלה לירושלים.

מאז ועד לפטירתו בשיבה טובה, ביום כ"ב בסיון תשכ"א, התמסר לעבודת ה' וקיים עצות רבינו הקדוש בכל לב. הביא לדפוס את הגדת 'אור זורח' וקונטרס 'מאיר עיניים' – מאמר מליקוטי הלכות נגנות תאוות ממון.

אמונתך תלויה בדיבורך.

היזהר אף מבדיחה אפיקורסית.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב מד)

שביקשה נפשי זמן רב' - - לאחר שזכה להכיר עוד חסידו ברסלב, ידע בבירור: 'עם אנשים אלה חפץ אני לקשור גורלי לנצח!'

את אושרו העצום על שזכה להתוודע לדרך רבינו, העלה בכתב על דפי ימונו: "בי ראיתי אמיתת מאמר רבותינו ז"ל: 'הבא ליטהר מסייעין לו' כלומר 'אומרים לו המתן'. זה שנים אחדות הייתי פה ברדיטשוב, ולא זכיתי למצוא אשר ביקשתי, האמת לאמיתו. מאז - אוי! כמה גלים ומשברים עברו על ראשי; כמה סיבות מסיבות שונות נפלאות ואיומות סבבו מסיבת הסיבות, עד שנה זו! שנה זו! (תרס"ג) - - -

אחרי סיבה נוראה מאת סיבת כל הסיבות, כמו חבלים, חבלי אהבה, משכו אותי עוד הפעם הנה ברדיטשוב - ובעליל הראני ה' נפלאותיו ברחמים רבים, אך מיום ההל רוח האמת לפעמי; החלה השתלשלות הסיבות, התאחזו התלכדו והסתבכו זה בזה, וישר הולכיני והביאני אל מקום וקבוץ אמת לאמיתו - כל מחשבותיהם ודבריהם ומעשיהם רק אל התכלית הנצחית; אין ממון, אין כבוד.

"בכל יום ובכל עת ובכל שעה ובכל רגע, בתוך כלל הקיבוץ הקדוש, גם אני מחזק ומאמץ ומשיב את נפשי בחיל ניבע מיקור חכמה, בספרים נפלאים, מלאים על כל גדותיהם בחידושים ועצות עמוקות לעבודת ה' באמת.

"אודך אלוקי חסדי ואברך אותך, ואשבחך ואהללה שמך, שבימי בחרותי הוציאני מעומק החושך והאפילה, יגעתי ומצאתי. בקשתי בכל לב ונפש את האמת שאהבה נפשי - וזה בתוקף בחרותי מצאתי, וחבר אני לכל אשר יראוך באמת ובתמים".

ניחן מנעוריו בנפש צמאה ומבקשת אמת, והירבה להנות בספרי מוסר וחסידות ששכנו בבית המדרש בעיירת מולדתו 'זינקוב' שבקירבת קמניץ-פודולסק. מידי יום היה משכים קום ושוקד על תלמודו, עד שברבות הזמן רכש בקיאות עצומה בתורה.

כבן בכור לאביו, נהג בכל ערב פסח לערוך סיום, דווקא על מסכת ארוכה כ'כתובות' וכדומה. מאוחר יותר קיים בעצמו "הוי גולה למקום תורה" ונדד עד לליטא, כדי ללמוד באחת מישיבותיה הנודעות.

בעודו צעיר, התעורר בקרבו צימאון אדיר לדרך האמת, והוא החליט לתור אחר אנשי אמת הדבקים בבוראם ללא שיור, ובוים לעולם הזה בכל ליבם. כך נדד ממדינה למדינה ומעיר לעיר, ולא הניח שום שיטת מוסר וחצר חסידית שלא תהא היטב על קנקנה. באותן שנות חיפוש הגיע עד לגרמניה, ותקופה מסיימת דבק בתורתו של רבי שמשון רפאל הירש.

כבאותו מושל נפלא שסיפר רבינו, על אדם שהלם שאוצר ממתין לו בוינה, נסע לשם, ולבסוף גילה שהוא מצוי בביתו ממש - באחד הימים ביקר בברדיטשוב שבסביבת מגוריו והתאכסן בביתו של רבי ברוך ברדיטשוב מגדולי חסידו ברסלב. שיחה ערה נקשרה בין השניים, ותוך כדי כך הגיש לו רבי ברוך ספר 'ליקוטי הלכות'. הוא עיין בתוכו, והפטיר: "עו, עוד ספר חסיד"..." "אם כן", נענה רבי ברוך בהתלהבות, "אני אראה לך שאין זה 'עוד ספר חסיד', הרבה מעבר למה שראו עיניך כתוב כאן"...

ישבו שניהם יחד ולמדו במשך כל הלילה מתוך הליקוטי הלכות. באותו לילה נדלקה בנשמתו של ר' שמואל מאיר, אישיו של רבינו הקדוש, ותחושת אושר מילאה אותו; 'מצאתי את

כוחה של עין טובה

לא קלה היתה דרכו החדשה; זוגתו סירבה לצעוד יחד עימו בדרך התורה, ובכל פעם שניסה להשפיע עליה לשמור מצוות, התפרצה כלפיו בכעס.

באחד הימים, לא יכולה היתה לעצור בעצמה יותר, היא פנתה לאחיה שהיו רחוקים כרחוק מזרח ממערב מיהדות, ונחשבו להיני בריוני המפלים חיתתם על סביבתם, וסיפרה להם בפרוטרוט על השינוי שחל בעלה לאחרונה, וסיימה בזעם: "דעו לכם כי האשם העיקרי בדבר, הוא רבי לוי יצחק בנדר! הוא אשר מעודד את בעלי ללא הרף לדבוק ביהדות!"

ליל שבת קודש. בבית הכנסת בטפליק הסתיימה התפילה, והמתפללים מתחילים לצאת בזה אחר זה אל בתיהם, וביניהם רבי לוי יצחק, שהגיע לעיר לשבת. הוא לא שיער מה מצפה לו בחצר בית הכנסת...

כמה גלויי ראש התגודדו שם וועמים, ונופפו בורועיהם בחימה: "כבר, כבר הוא יצא, ואנו נפליא בו את מכותינו ונלמדו לקח אחת ולתמיד, ששוב לא יעז להתערב בענייני אחרים!"

הדברים מגיעים לאוזני כמה מחסידי ברסלב, והם ממחרים פנימה ומזהירים את רבי לוי יצחק לבל יעז לצאת עכשיו, כי גיסו החופשיים של ר' ניסן יודעים על הימצאותו במקום ומתכוננים לנקום בו.

רבי לוי יצחק שומע את דבריהם, אך על פניו לא ניכרים כלל סימני פחד או בהלה; בשלוות נפש יוצא הוא לחצר בית הכנסת ופונה אל הבריונים בארשת נעימה ולבבית: "גוט שבת..."

האנשים התבלבלו לגמרי, לא לקראת מפגש כזה התכוונו. הוא פתח עמם בשיחה יוצאת מן הלב, ומרגע לרגע הלכו שרירי ידיהם והתרפו; אותות הזעם נמחו כליל מעל פניהם, והם הקשיבו לדבריו קשב רב.

באותו ליל שבת, התעורר הויק היהודי בקרב גיסו של ר' ניסן, וכתוצאה מאותה שיחה, החלו גם הם שבים בהדרגה אל היהדות, עד שברבות הזמן הפכו ליהודים נאמנים וחסידי ברסלב בלב ובנפש. אחד מהם אף נתמנה לשמש בית הכנסת בטפליק, שבו נפתח סיפורנו.

כוחה של עין טובה!

המופיעות מפעם לפעם בבית מדרשם, גם של כאלה שאינם נמנים על שומרי התורה והמצוות. לפיכך לא דקדקו וחקרו יתר על המידה בזהותו של האורח החדש, גלוח הזקן ובעל החליפה המחויטת, שקבע את מושבו לאחרונה באחת מפינות הקלויז.

ניסן בחר להסתתר באומן באקראי, אך כפי שמרגלא בפומי דאינשי: "המבקר בחנות בשמים, אי אפשר שלא ידבק בו מריחם הערב"; אם לפני כן נחשב לרחוק לגמרי מיהדות – עתה מצא עצמו בעיצומו של תהליך חזרה בתשובה. הליכותיהם הקדושות של יושבי הקלויז הברסלבאי, הארת פניהם ויחסם החם אליו – הבעירו את הניצוץ הקדוש שבקרב, ואת אט התערה ביניהם ולמד מדרכיהם.

אלא שעד מהרה נודע לחוקרי הנק.ו.ד. כי המבוקש מסתתר בין אנשי ה'ברסלבסקאי' באומן, והם שיגרו לא פעם מסר לחסידים: "יודעים אנו כי אינו באמת משלכם; הסגירוהו לידינו!"

אך חסידי ברסלב, בניגוד לשלטונות, כן ראו בניסן אחד משלהם, וקרבוהו מאד; ובכל פעם שנערכו חיפושים אחריו, דאגו להסתירו מבעוד מועד.

ניסן היה מלא הכרת הטוב לחסידים, על מסירותם כלפיו, ובמשך כל אותה תקופה השתנתה חזותו לבלי הכר; הוא גידל זקן ופיאות ודבק בשמירת תורה ומצוות, ובקיום עצות רבינו הקדוש.

לא פעם נראה בעמדו בתפילה, או בעת השתטחות על ציון רבינו, כשמעיניו זולגות דמעות תשובה טהורות.

אפלולית שררה בבית הכנסת בעיירה טפליק, העששית הטילה אור קלוש, ומלבד אדם אחד, נפש חיה אינה נראית במקום.

היה זה השמש העמל על ניקיון בית הכנסת וסידור הספרים; חוקה עליו שאינו עוב את המקום עד שיסיים את מלאכתו במסירות.

מחסידי ברסלב הוא, זקנו ופיאותיו יורדים על פי מידותיו, ורק מעטים יודעים את הסיפור המפעים שמאחוריהם.

שעת לילה מאוחרת, אך ניסן אינו יכול לתת תנומה לעפעפיו. עד לפני חודשים מספר, זרמו חייו על מי מנוחות, חנות השעונים הגדולה שבבעלותו הכניסה לו רווחים נאים, אך עתה, חש הוא כיצד הטבעת מתהדקת והולכת סביב צווארו.

מאז עליית המפלגה הקומוניסטית לשלטון, חייו אינם חיים, והדאגה מדירה את שנתו בלילות. השלטון הקומוניסטי, שברשותו רשימה שמית של כל בעלי העסקים ברחבי 'ברית המועצות', פושת חרשים לבקרים על רכושם ומחרים אותם לטובת הממשל. במקרה הטוב, זה מסתיים בהלאמת הרכוש, אך במקרים גרועים יותר – בהגליית בעליו לסיכור, או אפילו הוצאות להורג. הכל בשם ה'שווייון והצדק'.

מומן חש ניסן השען כי האדמה בוערת תחת רגליו, וכי הגיעה העת לעשות מעשה, 'מי יודע מתי יגיע תורתי?'; חולף הרהור מבעית במוחו, 'עלי לקום ולעזוב את עיר מגורי, ולעקור לעיר אחרת, רחוק ככל האפשר מעיניהם הבלושות של השלטונות; ויפה שעה אחת קודם'.

חסידי ברסלב באומן, רגילים היו לראות פנים חדשות

השבוע לפני...

השבוע לפני 172 שנה

■ 'י' בסיון שנת תקצ"ח – "שבת אחים גם יחד"

באותה שנה היה מוהרנ"ת בעיצומה של תקופת גלות, שהוטלה עליו בעטיים של מתנגדיו, במהלכה הוא שהה בעיר הולדתו נמירוב, הרחק מתלמידיו שבעיר ברסלב. תקופה זו ארכה למעלה משלוש שנים; היא החלה באלול תקצ"ה והסתיימה בתשרי תקצ"ט.

את חג השבועות של שנת תקצ"ח עשה מוהרנ"ת באומן, סמוך לציונו הקדוש של רבינו, אליה נהרו תלמידיו מכל עבר, כדי לחגוג עמו את חג מתן תורה.

אולם, היו חסידים שמסיבות שונות נבצר מהם ליטול חלק בהתקבצות המרוממת – כתב להם רבי נתן את המלים הבאות:

"זומה עלי לבי על שלא זכיתם להימנות עמנו בחג הקדוש העבר זמן מתן תורתנו. מי יתן מעתה שנוכה להתוודע יחד לעתים קרובות, באופן שנוכה להשכיל על דרכינו, להטיבנו באהריתנו לנצח" (עלים לתרופה, מכתב מיום א' פרשת בהעלותך, שנת תקצ"ח).

לאחר מהם כתב רבי נתן באריות יתר: "בערב שבועות, סמוך לערב, קבלתי מכתבך – ללך לקבל בתוך הנפשות הבאים ברצונות חוקים להתקרב לה' ויתברך; וגם היום בבוקר קבלתי מכתבך. וילית רעותא טבא דאיתאביד" (זוהר תרומה קג, ב) – הכל נכתב ונישם למעלה למיכה. מי יתן והיה, שהיית עמנו גם בנוסף פה – הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד" (תהלים קלג, א). אך גם רצונך וקספך החזק והעצום, ותשוקתך הגדולה, טוב לפניך מאד. ועתה אל תעצב על העבר, רק תבקש על להבא, שאזכה ברהמיי העצומים לשוב לביתי לברסלב בשלום, באופן שנוכל להתוודע שם יחד כמה פעמים בשנה, לדבר מנפלאות ה' – אמתת קדושת חידושי תורה המביאה למעשה טוב – שזכינו בחסדיו ויתברך הנפלאים ונוראים מאד מאד, מה נשיב לה' וכי'.

"ועתה תשמעו הכל מפי אנשי-שלומונו, וגם תקבל השיר שנתחדש עתה ביום-טוב קדוש, לנגן' הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד". והוא אצלי נפלאות חסדיו ויתברך; ותהלה לא-ל גם זה נכלל בתורתו הקדושה, כאשר תשמעו ממוסר-כתב-זה; ואני מוחיה את עצמי מאד בזה: הנה מה טוב ומה נעים וכי'".

השיר "הנה מה טוב ומה נעים" עם אותה מנגינה מושר עדיין בחצרות ברסלב, והינו מן השירים הבודדים ששרדו בידינו מתקופתו של מוהרנ"ת.

באותו חג שבועות דרש רבי נתן ברבים את ההלכה שחידש באותה תקופה – הלכות ערב ה'. בסופה (החל מסעיף ט) הוא מבאר באריות את משמעו של הפסוק הנזכר: "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד".

לחידודא

חידה מס' 53

חידון השנוע לעצירים

מתוך מאות הפותרים של השאלה בגיליון הקודם, רק בודדים ענו את התשובה הנכונה.

לכן אנו מפרסמים שוב את חידה מס' 53. בין הפותרים נכונה יוגרל פרס כפול, והוא יעמוד על 100 ₪ זכות קניה בחנות ספרים ברסלב, רחוב מאה שערים 110 ירושלים.

על איזו חכמה אמר רבינו שהיא "גדולה ויקרה מכל החכמות שבעולם"?

לתשובות – התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת תשפת, תקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה. תיעוד הגרלה על זכות קניה בסך 100 ₪

שאלה:

מה תועלתן של הצעקות והאנחות שחסידי ברסלב משמיעים בתפילה?

תשובת הרב ברוך מרדכי פראנק:

הרב החסיד רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל היה רגיל לומר: "אחד מסימני ההיכר של חסידי ברסלב היו תמיד האנחות העמוקות".

בספרי רבנו הקדוש אנו מוצאים בכמה מקומות דברים שבשם האנחה של האיש הישראלי. בליקוטי מוהר"ן ח"א, ח, מגלה רבינו הקדוש שאנחה של יהודי בכוחה להשלים את החסרונות הרוחניים והגשמיים שלו.

שכן, כמו שהביאה כולה נבראה "ברוח פיו כל צבאם", וכמו שהידוש העולם לעתיד לבוא תהיה על ידי שתשלח רוחך יבראון ותחדש פני אדמה – כך גם עכשיו כל חיותם של הברואים הוא בכוח הרוח-הנשימה. וכשיש איזה חסרון, רוחני או גשמי, זה מראה על חוסר כוח בנשימה. אך באמצעות האנחה, מסביר רבינו, מאריכים את הנשימה ומשלימים את החיסרון.

בליקוטי מוהר"ן ח"א, נו, מגלה רבנו הקדוש, שבכוחה של אנחה אמיתית שמתפרצת מלבנו השבור של יהודי הוא לנקות ולהניע את 'הרוח הנושבת' ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו.

הסיבה היא, כי לפעמים יש קילקול בהילוכו של הרוח הדופק' שבגוף והדבר גורם לאדם לעצבות רוח וכבדות באיברים, ואז נגרם עוד יותר חולשה ברוח הדופק, עד שהאדם יכול להגיע, חלילה, למצב של הסתלקות רוח הדופק לגמרי.

כדי להינצל מכך, יש עצה, להתאנח אנחה עמוקה ואמיתית מן הלב, ובכך מחייה המתאנח את רוח הדופק שבו, והוא ניצול מעצבות הרוח ומכבדות האיברים, עד שרוח הדופק שוב נושבת כתיקונה בכל איבריו וגידיו.

לפי דברי רבינו בליקוטי מוהר"ן ח"א, קט, מוצע לכל אחד באשר הוא:

כאשר הנך מתפלל או עורך שיחה בינך לבינך קונן, השתדל להרבות אז במה שקרוי באידיש: 'קרעפצן'; נשום נשימה עמוקה בכדי להכניס לתוכך את האוויר החדש ואת הקשר החדש לכיוון החיובי, ומיד אחרי הנשימה העמוקה הזאת, נשוף החוצה את כל היסודות השליליים הקיימים בתוכך – ובכך תנתק מה'צינור השלילי' שהיית מחובר אליו עד עתה, ותתחבר מיד ל'צינור החיובי' שישנה את חיך.

גם על פסוקי פרשת השבוע – פרשת בהעלותך – מגלה רבנו הקדוש בליקוטי מוהר"ן ח"א, כא, שכאשר האדם רוצה לזכות שהמוח שלו ישיג השגות רוחניות קדושות – הרי שתחילה לכל הוא צריך לעצוק ממעמקי לבו אל ה' – ובכך יוליד דעת קדושה במוחו, כמו שכתוב: 'צעקתנו – יודע תעלומות', לאמור, שבאמצעות הצעקה יוליד את המוח מחדש מתוך היעלמותו.

רק אחרי כן יכול האדם לזכות – באמצעות שמירת עיניו מלראות ברע, ואוזניו מלפגום באמונת חכמים, פיו מדיבורי שקר וכו' – שאברים אלה יהוו 'צינורות' שיובילו את ההשגות הקדושות אל המוח אשר התגלה באמצעות הצעקה והאנחה ששלהבת הלב תעלה מאליה.

"בְּהִעָלְתְּךָ אֶת הַנֵּרוֹת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּחָה יֵאָדְרוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת" (במדבר ח, ב)
 "בהעלותך את הנרות – שתהא שלהבת עולה מאליה" (רש"י שם)
 כשאדם שומר על טהרת חושיו, הוא זוכה שתפעם בקרבו תמיד רוח התלהבות קדושה.

שכן, העיניים, האוזניים, הפה והחוטם, הם שבעה 'שערים' שדרכם מגיעה מידע למוח האדם, כמבואר בווהר (הקדמת התיקונים יג ע"ב), שהמנוחה היא הראש, ואילו שבעת השערים האלה, הם שבעת הנרות שבמנוחה.

זה שאמר הכתוב: "בהעלותך את הנרות" – אימתי תהא שלהבת הקדושה עולה בלב האדם – כאשר "אל מול פני המנוחה יאירו שבעת הנרות" – כששבעת נקבי ראשו 'מאירים' בטהרתם וקדושתם.
 (עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א כא)

"וְהָאִישׁ מוֹשֶׁה עֲנִיו מֵאֵד מִפְּלֵ הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה" (שם יב, ג)
 "מימות משה ועד רבי לא מצינו תורה וגדולה במקום אחד" (גיטין נט ע"א)
 רק מי שזכה לענוה גדולה, יכולות להתקיים אצלו "תורה וגדולה במקום אחד, שלימות בתורה ועשירות גם יחד.

כי בעצם, התורה והעשירות הן שני הפכים, כמו שאמרו חז"ל: 'הרוצה להחכים – ידרים; והרוצה להעשיר – יצפין' (בבא בתרא כה:). הרי ששני הדברים הללו נמצאים בכיוונים מנוגדים, והלא אי אפשר לו לאדם להיות גם בדרום וגם בצפון.

אך מי שזוכה לענוה מושלמת, כמו משה רבינו שאמר "ונחנו מה" (שמות טו) – הוא יכול להיות גם בדרום וגם בצפון בעת ובעונה אחת, כי הוא מרגיש שאין לו שום דבר מעצמו, רק הכל של הקב"ה שעליו נאמר "מלוא כל הארץ כבודו" – הוא נמצא הן בצפון והן בדרום, הן במזרח והן במערב. לכן אצל עניו כזה המתבטל כולו אל הקדוש ברוך הוא, אין שום סתירה בין התורה והעשירות.

לפיכך, רק משה רבינו ורבי יהודה הנשיא זכו לתורה וגדולה גם יחד, כי שניהם זכו לענוה מושלמת, כמו שכתוב בתורה על משה: "והאיש משה עניו מאד"; וכמו שאמרו חז"ל על רבי יהודה: "משמת רבי, בטלה ענוהו" (פסטה מט).

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א קסט)

בעת צרה, בשעת מצוקה.
 גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות
1-800-255-522
 24 שעות ביממה

להעברת בקשות לתפילה ולהזדקקת נר
 בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה. לרווח ופרנסה.
 לרפואה ולמקסה לילד. לנתח ושמחת חיים

דורצדיקים
 חווייה עם נשמה
 ההרשמה למנוח מסלולי הקיץ
 של דרך צדיקים בעיצומה.
 התקשרו עכשיו!
 ירושלים: רח' בית ישראל 38 בני ברק: רח' רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצי)

המפייצים						
הר"ר בנימין זאב אנשין ה"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתח'	הר"ר נתן יוסף ראובן אנשין ה"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח'	הב' חיים אלעזר פאנעל ה"ל תרם והפיץ 500 גליונות הר"ר נפתלי יהודה בר' שמואל נבלע"י סיון תשס"ט ולע"י זקנתו מרת הענט בת ר' ישראל יצחק נבלע"י סיון תשס"ט	הר"ר ישראל ב"ד מנשה קעניג ה"ל חתן הר"ר נחמן גלינסקי זצ"ל תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח'	הר"ר מרדכי גוסטפער ה"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן יוסף ה"ל ומחותנו הר"ר אשר הורביץ ה"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שתח'	הרה"ח ר' שלמה מייער שליט"א תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן משה ה"ל ומחותנו הרה"ח ר' אלימלך זילבער שליט"א תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שתח'	הר"ר אפרים מאיר ה"ל והר"ר נתן מאיר ה"ל והר"ר יחזקאל קרלברג ה"ל והר"ר חיים סלוביק ה"ל והר"ר צבי קרמר ה"ל והר"ר אהרן פוקסברג ה"ל והר"ר נחמן ישראל שפירא ה"ל
הר"ר נתן מנחם ברמץ ה"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתח'	הר"ר חיים צצק ה"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתח'	הר"ר אליהו עזון ה"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שתח'	הר"ר אברהם ב"ד מנשה קעניג ה"ל תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתח'	הר"ר נפתלי שיינמן ה"ל תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת אירוסי הבת שתח'	הר"ר אברהם אלחנן הילפרין ה"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסי הבן שמעון דן ה"ל ומחותנו הר"ר מרדכי רובינשטיין ה"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסי הבת שתח'	תרמו והפיצו 2500 גליונות לע"י אביהם / חותנם הר"ר שמואל מנחם זצ"ל בן יבלחט"א הר"ר נחמן זאב מאיר ה"ל נבלע"י סיון תשס"ב תנצב"ה.

זמנת עולם בהפצת האוצרות